

TÜRK ANAYASA DÜZENİ DERSİ

(2010 – 2011 BAHAR DÖNEMİ FİNAL SINAVI)

Doğru /Yanlış Soruları

14 Haziran 2011

CEVAP ANAHTARI

1. Türkiye’de geçerli olan siyasi partiler kanunu, 1983 tarih ve 2820 sayılıdır. **(D)**
2. Siyasi partiler ancak siyasi alanı ilgilendiren konularda ticari faaliyette bulunabilirler. **(Y)**
AÇIKLAMA: Siyasi partiler ticari faaliyetlere girişemezler (AY, m. 69/2)
3. Siyasi parti kapatma davası Anayasa Mahkemesi Başsavcısı tarafından açılır. **(Y)**
AÇIKLAMA: Siyasi parti kapatma davaları Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı tarafından Anayasa Mahkemesine açılır. Ancak Anayasa Mahkemesi Başsavcılığı makamı yoktur.
4. 12 Haziran 2011 tarihinde yapılan seçim ile 24. Dönem Yasama Meclisinin görevi sona ermiştir. **(Y)**
AÇIKLAMA: 12 Haziran 2011 genel seçimleriyle 24. Dönem Yasama Meclisi göreve başlayacaktır, görevi sona erecek olan 23. dönemdir.
5. Taksirli olmayan suçlardan farklı zamanlarda bir yıldan fazla hapis cezası alanlar milletvekili seçilemezler. **(D)**
6. İl Seçim Kurulu, ildeki en yüksek adli hakim başkanlığında altı asil, altı yedek üyeden oluşur. **(Y)**
AÇIKLAMA: Burada açıklanan ilçe seçim kuruludur. İl Seçim Kurulu bir ilde görev yapan en yüksek dereceli üç hakimden oluşur.
7. Terör suçlarından tutuklular, diğer koşulları taşısalar dahi oy kullanamazlar. **(Y)**

AÇIKLAMA: 12 Haziran 2011 genel seçimleriyle 24. Dönem Yasama Meclisi göreve başlayacaktır.

8. Türkiye’de her il bir seçim çevresidir. **(Y)**

AÇIKLAMA: Bu ifade kural olarak doğru olmakla birlikte, istisnası olduğundan dolayı yanlıştır. 18 milletvekiline kadar sahip olan iller bir seçim çevresidir. 19-35 arası milletvekiline sahip iller iki seçim çevresi (Ankara ve İzmir); 36 ve üstü sayıda milletvekiline sahip iller (İstanbul) üç seçim çevresinden oluşur.

9. Normal koşullarda Türkiye’de bir sonraki genel seçim, 12 Haziran 2015 tarihi veya bu tarihten bir önceki Pazar günüdür. **(D)**

10. Anayasanın 116. maddesine göre, Cumhurbaşkanının TBMM seçimlerini yenilemesine, yasama organının feshi de diyebiliriz. **(D)**

11. Bu an itibariyle (14/06/2011) Prof. Dr. Mehmet Haberal, Zonguldak’tan milletvekili seçildiği halde, halen bir suçtan dolayı tutuklu bulunduğu için, milletvekilliği TBMM kararı ile düşürülebilir ve ant içemediği için milletvekili sayılmaz. **(Y)**

AÇIKLAMA: Milletvekilliği ant içme ile değil, seçim tutanağının (mazbata) düzenlenmesiyle başlar. Ayrıca henüz bir yıldan fazla hüküm verilmemişse (tutukluluk hali) TBMM’nin milletvekilliğini düşürmesi söz konusu olamaz.

12. İstifa eden bir milletvekilinin, milletvekilliğinin sona erme tarihi, istifa dilekçesinin TBMM Başkanlığına ulaştığı tarihtir. **(Y)**

AÇIKLAMA: Bir milletvekilinin istifa anı, istifanın TBMM tarafından kabulünün Resmi Gazete yayımlandığı tarih olarak kabul edilir. Dolayısıyla TBMM Başkanlığına istifa dilekçesinin ulaşması, milletvekilliğinin sona ermesi için yeterli değildir.

13. Partisinin temelli kapatılmasına sebebiyet veren milletvekilinin milletvekilliği Anayasa mahkemesi kararının Resmi Gazetede yayımlandığı andan itibaren sona erer. **(Y)**

AÇIKLAMA: Bu ifade 2010 Anayasa değişikliği öncesi doğru olmakla birlikte, bu durumu düzenleyen (AY, m. 84/son) fıkra kaldırılmıştır. Parti kapatma kararı, milletvekili düşme sebebi olmaktan çıkmıştır.

14. Milletvekilliğiyle bağdaşmayan işler sebebiyle verilen milletvekilliğinin düşürülmesi kararının yargısal denetimi yoktur. **(Y)**

AÇIKLAMA: Milletvekili düşme kararı Anayasa Mahkemesi'nin yargısal denetimine tabidir.

15. Yasama sorumsuzluğu, TBMM faaliyetleri sırasında yapılan oylama, konuşma ve düşünceyi açıklama nedeniyle mutlak olarak sorumsuz olmayı kapsar. **(D)**

16. TBMM faaliyetleri sırasında söylenen sözlerin, TBMM tarafından yasaklanmadıkça, TBMM dışında söylenmesi yasama sorumsuzluğunun kapsamı içindedir. **(D)**

17. Yasama dokunulmazlığı, milletvekillerinin işledikleri kişisel suçlarla ilgilidir ve bazı istisnalar dışında, sadece milletvekilliği sırasında geçerlidir. **(D)**

18. Meclis erken seçim kararını kanun şeklinde alır. **(Y)**

AÇIKLAMA: TBMM erken seçim kararını parlamento kararı şeklinde alır.

19. TBMM Başkan ve oturumu yöneten başkanvekili TBMM çalışmalarını sırasında oy kullanamaz. **(D)**

20. Bir siyasi parti grubunun kurulabilmesi için on milletvekili yeterlidir. **(Y)**

AÇIKLAMA: Bir siyasi parti grubu 20 milletvekili ile kurulur. (SPK, m. 22)

21. Siyasi parti grupları genel görüşme ve meclis araştırması isteyebilir. **(D)**

22. TBMM'nin belli bir gün içinde toplantıya başlamasından kısa aralıklar hariç, toplantının bittiği saate kadar olan süreye oturum denir. **(Y)**

AÇIKLAMA: Burada ifade edilen "birleşim"dir. Bir birleşimde meclis faaliyetlerinin yapıldığı ve teneffüslerle bölünen zaman aralığına oturum denir.

23. TBMM ancak 2/3 çoğunluk ile genel veya özel af ilanını kararlaştırabilir. **(Y)**

AÇIKLAMA: TBMM'nin genel veya özel af ilanını kararlaştırabilmesi için üye tam sayısının 3/5 çoğunluğu yeterlidir. (AY, m. 87)

24. Yasama fonksiyonu anayasa karşısında *intra legem* özellik taşır. (D)

25. TBMM'nin aldığı parlamento kararları Cumhurbaşkanının onayına tabi değildir. (D)

26. Olağanüstü hal ilan kararları TBMM tarafından kanun şeklinde onaylanır. (Y)

AÇIKLAMA: Olağanüstü hal ilanı TBMM tarafından parlamento kararı şeklinde onaylanır. (AY, m. 121)

27. Bir yasama yılında sonuçlandırılmamış olan kanun tasarı ve teklifleri, kadük kabul edilerek hükümsüz sayılır. (Y)

AÇIKLAMA: Bir yasama yılında değil; yasama döneminde sonuçlandırılmamış kanun tasarı veya teklifleri kadük kabul edilir.

28. Bir kanun teklifi hakkında ilgili komisyon red edilmesi yönünde bir rapor verilmiş ve bu TBMM Genel Kurulunda kabul edilmişse, kanun teklifi reddedilmiş olur. (D)

29. Meclis araştırması, Bakanlar Kurulu üyelerinin görev suçlarından dolayı, Yüce Divana gönderilmeleri amacıyla yapılır. (Y)

AÇIKLAMA: Meclis Araştırması, belli bir konuda bilgi edinilmek için yapılan araştırmadır (AY, m. 98/3). Burada sözü edilen Meclis Soruşturmasıdır (AY, m. 100).

30. 1982 Anayasasının 105. Maddesine göre, Cumhurbaşkanı hem kişisel hem de görev suçlarından dolayı hukuken ve cezai olarak sorumsuzdur. (Y)

AÇIKLAMA: Anayasanın 105. maddesi Cumhurbaşkanının görevi dolayısıyla sorumsuzluğundan söz etmektedir. Burada kişisel suçlardan dolayı sorumsuzluktan söz edilmemektedir.

31. Genel Kurmay Başkanının atanması Cumhurbaşkanının tek başına yaptığı işlemlerden biridir. (Y)

AÇIKLAMA: Genel Kurmay Başkanı, Bakanlar Kurulunun teklifi üzerine Cumhurbaşkanı tarafından atanır (Ay, m. 117/4).

32. Ağır ekonomik bunalım sebebiyle sıkıyönetim ilan edilebilmesi için Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu kararının TBMM tarafından onaylanması gerekir. (Y)

AÇIKLAMA: Anayasanın 122. maddesine göre, ağır ekonomik bunalım sıkıyönetim ilan etme sebeplerinden biri değildir.

33. Kanunlar için iptal davası açma süresi, kanun TBMM Genel Kurulunda kabul edildiği tarihten itibaren onbeş gündür. (Y)

AÇIKLAMA: Anayasanın 150. maddesine göre, iptal davası açma süresi, ilgili kanun Resmi Gazete’de yayımlandıktan sonra 60 gündür.

34. Anayasa yargısının temel işlevi, anayasaya aykırı kanunlar çıkarabilecek bir meclis çoğunluğuna karşı temel hak ve özgürlükleri korumaktır. (D)

Veysel DİNLER
Öğretim Görevlisi
+90 364 2257700-1457
veyseldinler@hitit.edu.tr
<http://web.hitit.edu.tr/veyseldinler>
www.veyseldinler.com

Hitit Üniversitesi
İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi
Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümü
TOKİ Yerleşkesi 19030
Çorum/TURKEY
Posta/for correspond: PK.45 Çorum/TR